

Vinyyli ei ole muodissa

Suuret ikäluokat eli baby-boomers puhuttavat myös Amerikassa. He eivät halua eläköityä, vaan he haluavat tehdä työtä ja nauttia elämästä. Tämä tarkoittaa myös luksuskoteja ja enemmän tilaa.

Kiinteistövälittäjät viestittävät, että heidän asiakkaansa eivät enää siirry eläkkeelle. Asiakkaat ovat nyt aktiivisia ja luovat uutta elämänuraa siinä vaiheessa, kun ennen siirryttiin eläkkeelle.

Aiemmin asiakkaat olivat eläköityviä lakimiehiä ja kirjanpitäjiä. Nyt samat aktiiviset aikuiset jättävät entisen työnsä, mutta siirtyvät tekemään sitä, mitä ovat aina halunneet tehdä. He avaavat kirja-kauppoja ja kahviloita.

Asumiseenkin liittyy uusia vaatimuksia; kotien pitää olla tilavia ja valoisa sekä korkealuokkaisista materiaaleista tehtyjä. Vinyyli ei kelpaa.

Talot sijaitsevat usein uusilla asuinalueilla, joiden talot räätälöidään rakennuttajan tarjoamista malleista asiakkaan toiveiden mukaan.

Sisäpihat ovat erittäin suosittuja. Kodissa on usein toimistohuone. Siellä on entistä enemmän teknologiaa ja tietotekniikan ihmeitä.

Suurimpaan makuuhuoneeseen mahtuu sohvaryhmä, ja vaatehuone saattaa olla yhtä suuri kuin pienempi makuuhuone. Jopa vaatekaappiinkin saatetaan sijoittaa nojatuoli ja televisio.

Asuinalueilla pitää olla kuntokeskus, uima-altaita, kokoontumistiloja, tanssia ja muita harrastuksia sekä kävelypolkuja. Aktiiviset aikuiset haluavat myös opiskella, joten siihen pitää olla mahdollisuuksia.

Pitäkö niiden amerikkalaisten olla aina meitä edellä?

Marja Sipilä

Wrightin "orgaaninen arkkitehtuuri" hyväksyi koriste-esineinä intiaanien keramiikkaa. Myös Japanin matkoilta tuotua taidetta on esillä.

Rakennus on kuin luotu paikalleen

Jatkoa sivulta 1

Ympäristö pitää kokea

Wrightilla oli ajatus, että hyvää arkkitehtuuria syntyy, kun oppilaat kokevat itse ympäristön, luonnon, ruoanlaiton, puutarhanhoidon ja paikan hengen. Taloudellista rakentamista oli myös, kun oppilaat keräsivät karusta erämaasta kiviä ja hiekkaa rakennusaineiksi ja työskentelevät rakennusmiehinä.

Kun rakentajat kieltäytyivät nukkumasta taivasalla, Wright osti heille lähellä käyskenteleviltä lammaspaimenilta teltoja suojaaksi. Ne olivat tarpeen, sillä kun päivisin porottava aurinko laskee, yöllä saattaa olla hyytävän kylmä.

Rakennuksiin kuuluu talvikoti eli varsinainen asuinrakennus, studio ja arkkitehtikoulu. Se on nykyisin kansallinen historiallinen muistomerkki. Se on myös museo, jonne lukuisat turistit ja arkkitehtuurista kiinnostuneet vaeltavat vuosittain ihailemaan ympäristön ja rakennusten muodostamaa kokonaisuutta. Rakennuksissa elää, työskentelee ja opiskelee nykyisin 70 henkilöä.

Mikä sitten Wrightia innoitti erämaassa niin, että Taliesin Westin rakentamisen jälkeen hän suunnitteli parhaat työnsä, vaikka oli pitkälti yli 70-vuotias?

"Erämaan kauneus, sen kuiva ja kirkas ilma, vuorten geometrinen muoto ja koko seutu oli inspiraatiota. Siellä saa katsoa maailman reunan yli", hän kuvaili itse tuntujaan.

Karkeita pintoja

Koska rakentaminen tapahtui suoraan erämaasta, seinäpinnat ovat enimmäkseen kiveä. Kattoina on käytetty punapuisia kehyksiä elementteinä, ja ne on päällystetty vaalealla kankaalla. Erämaan harvinainen sade kuivaa nopeaan, vaikka katot välillä kastuvat. Kangas päästää valon läpi.

Rakennuksia yhdistävät erilaiset terassit ja tasot.

Olohuoneena käytetty puutarhahuone sisältää Frank Lloyd Wrightin suunnittelema huonekaluja. Katto on kangasta, joka läpäisee valoa.

Maanalaisen joen löytymisen jälkeen tehtiin uima-allas ja koristealtaita, jotka luovat virkistäviä keitaista kävijöille. Pihapiireissä on myös puutarhoja ja pergoloita sekä veistospuutarha.

Näköalojen avautuminen oli Wrightille hyvin tärkeää. Kun erämaanäkymään rakennettiin rumentava sähkölinja, Wright muutti ruokasalin toiselle puolelle taloa, että rautahäkkyvät eivät pilanneet näköalaa.

Rakennuksissa on myös kabareeteatteri, paviljonkiteatteri, piirustusstudio, toimisto, ruokailuhuone ja keittiö, konferenssihuone ja opiskelijoiden ja harjoittelijoiden makuuhuoneita.

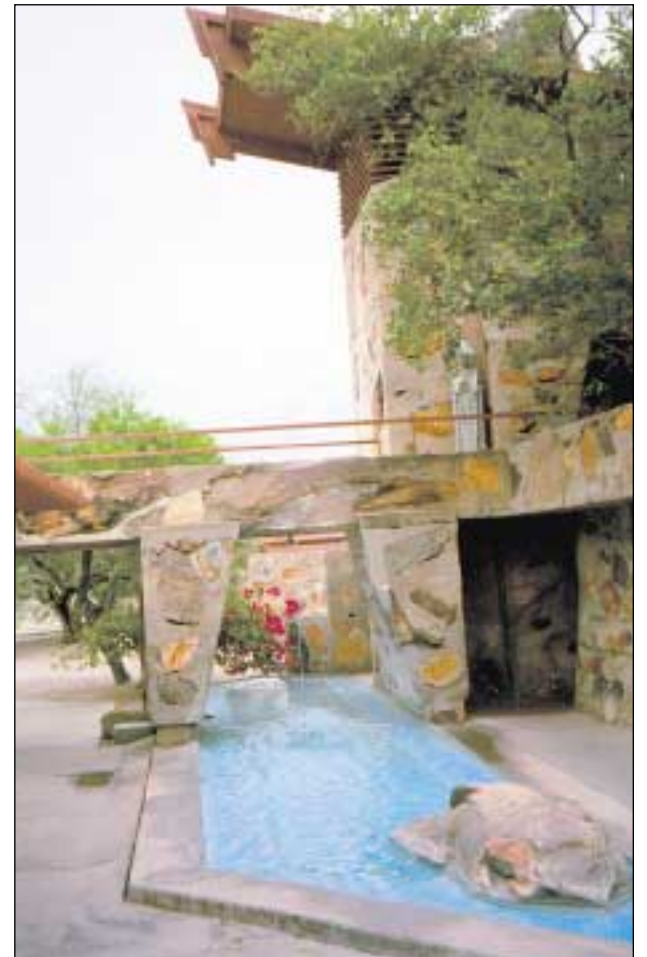
Valo ja värit oleellisia

Wrightin oma olohuone, puutarhahuone, on talon keskus. Siellä on kalusteina Wrightin suunnittelema huonekaluja. Ne ovat yllättävän karkeatekoisia mm. pöytien pinnat ovat maalattua laudasta. Tuoleissa ja sohvissa tekstiilien värit ovat puhtaita sinisiä ja punaisia. Pöydillä ja tasoilla on intiaanien keraamisia suuria, ruskeasävyisiä ruukkuja.

Myös Wrightin ja vaimonsa Olgivannan makuuhuoneet ovat yleisön nähtävissä. Ne ovat yllättävän pienet ja kalusteita on vähän. Sängyt ovat pienet, etenkin kun niitä vertaa nykyamerikkalaisiin supersuuriin kalusteisiin. Kaappeja on tuskin lainkaan, Wright ei halunnut tavaraa ympärilleen. Kirjoja varten on rakennettu kiinteät hyllyt, jotka kiertävät seinää.

Wrightilla oli kaksi sänkyä, toisessa hän nukkui yöllä ja toisessa otti päivittäiset päiväunet, joiden jälkeen nousi taas työskentelemään. Hänellä oli makuuhuoneen yhteydessä varsin modernilta näyttävä kylpyhuone, joka oli päällystetty 3/4 korkeuteen alumiinilla.

Ovi kylpyhuoneeseen ja muutkin ovet ovat varsin kaapeja ja matalia. Ne on sijoitettu usein niin, että kävijä

Tontilta löytynyt maanalainen joki toi mukanaan uima- ja koristealtaita.

saa etsiä sisääntuloa ennen 2003 rakennusten kunnostamiseen ja markkinointiin.

Taliesin West on hiljattain restauroitu. Kaupunki sijoitti 500.000 dollaria vuonna

Marja Sipilä

Frank Lloyd Wright

Amerikkalainen arkkitehti, 1867 – 1959, syntyi Wisconsinissa perheeseen, jossa isä oli pappi ja muusikko, äiti opettaja.

Opiskeli Wisconsinin yliopistossa, mutta ei suorittanut tutkintoa, aloitti työt arkkitehtitoimistossa Chicagossa.

Suunnitellut useita rakennuksia, joista on tullut arkkitehtonisia muistomerkkejä ja kotimuseoita.

Useita julkisia rakennuksia mm. Solomon R. Guggenheim museo New Yorkissa. Hänen suunnitelmiansa mukaan on rakennettu yli 500 rakennusta.